

sesta aiheesta. Hän on jo täällä Ranskassakin kultistatusta nauttiva Matti Hagelberg, jonka synnyttämän B.E.M.-maailman laajenemispiste on sarjakuvassa. B.E.M. on jo levinnyt sarjakuvan lähialueilta oopperaan, tulevaisuudessa ties vielä minne.

B.E.M.:in kiihottavuuden yksi keskeinen osatekijä on fyysinen teko: valkean raaputtaminen esiin mustasta raapekartongista.

Kuvan valmistaminen raaputtamalla vie aikaa ja Hagelberg on sanonut sen olevan nautinnollista. Tekniikka on Hagelbergin ainutlaatuisuuden yksi keskeinen tekijä. Mutta myös kuvien sommittelullinen rakenne sinänsä, kuvien ja tekstin yhdistelmä ja kuvien väliin jäävä valtava ohjaillun mutta avoimen mieliku-

vituksen tila ovat lukijalle kannalta ihania asioita. Niiden synnyttämiseen eivät riitä pelkät sarjakuvien maailman vaikutteet.

Eräässä haastattelussa Hagelberg on maininnut vaikuttajikseen muun muassa Edgar Rice Burroughsin, Richard Wagnerin, Marc Beyerin, Roland Barthesin ja Julia Kristevan. Kyse on siis tekstienvälisyydestä, joka vaatii selventämistä.

Otetaan ensin Burroughs, jonka Mars-kirjasarja (joka on monien tietokirjojen esikuva mutta Suomessa valitettavasti loppuunmyyty) sisältää paralleelin vertauskuvan B.E.M.:issä viljellyille kaksijakoisuuksille. Burroughsin Marsissa toimi muun muassa hullu nero Ras Thavas, joka kykeni siirtämään kenen hyvänsä mielen toiseen ruumiiseen. Hagelbergin B.E.M.-maailmassa seik-

kailevat jakautuneet mielet: pääosissa Matti Hagelberg, joka muun muassa ottaa lomaa itsestään ja jättää osittain ruumiinsa ja Lauri Kenttä, Matti Hagelbergin toinen, isäntäänsä ilkeämpi ja arvaamatomampi toinen minä.

Kuuluu oopperasäveltäjä Richard Wagner puolestaan näpersi mahtipontisten mutta suurten tarinoiden parissa, ja tarjoaa näiden elämäntyönsä peruseremission kautta allegorian Hagelbergin saavutuksiin.

Marc Beyer taas on yksi keskeisimmistä Raw-lehdessä 1980-luvulla esiintyneistä amerikkalaisista sarjakuvataiteilijoista. Hän oli aikaansa edellä ja asetteli hieman tulevan Hagelbergin tapaan mutta ei toki yhtä kehittyneesti (miten hän olisi vielä 1980-luvulla voinutkaan) samanaikaisesti tapahtuvia kuvia yhdelle sivulle.

Näissä vaikutteissa on jo paljon aineksia Hagelbergin sarjakuvalliseen ajatteluun, jota hän kutsuu kenttämaisuudeksi. Kieli- ja kirjallisuustieteistä Hagelberg on lainannut signifiantsin käsitteen, ja huomannut, ettei edes Roland Barthesin semiotiikka (vaikka onkin nykysemiotiikoista lähimpänä kuvaa) kunnolla taivu sarjakuvien merkitysten erittelyyn. Osa merkityksistä, niin kuin Julia Kristeva on huomannut, jää selittämättä.

Joskus tällaisen asian ymmärtäminen on tekijälle vapauttavaa ja luomisen solmuja avaavaa, minkä seurauksena ilmaisu löytää muotonsa ja yleisö nautintonsa. Tutkijoiden rooliksi jää etsiä vaikutteita ja olla nokkela (voisihan semiotiikassakin palata enemmän juurille ja Peirceen...) sillä välin kun taide jo menee eteenpäin.

■ Kirjoitus on korjattu versio Pariisissa 30.1. pidetystä esitelmästä, jonka aiheena olivat kansainväliset vaikutteet 1990-luvun kansallisessa sarjakuvassa.

LEIKKAA MAINOS TALTEEN KATKOVIIVAA PITKIN

UUTTA SARJAKUVAA ASEMALTA!

VILLE RANTA - KI:MA KOLME 25 MK (+5 MK POSTI)

KARI SIHVONEN - SOOSI 20 MK (+5 MK POSTI)

MYÖS SAATAVANA - KI:MA 1-2 25 MK/KPL TAI 40 MK/MOLEMMAT

TULOSSA SYYSKUUSSA 2001 - ANTOLOGIA LAIKKU PUNAINEN

SARJAKUVAYHDISTYS ASEMA RY
KORKEAVUORENKATU 17D - 00130 HELSINKI FINLAND
ASEMACOMICS@HOTMAIL.COM - HTTP://GO.TO/ASEMA

ASEMA